

Notat om mål for Assens Kommunes likviditet

Indledning

Assens Kommune har som en del af den nuværende økonomiske politik to mål for likviditeten.

Måltal 1:

Den gennemsnitlige kassebeholdning i henhold til kassekreditreglen skal være på minimum 100 mio. kr. Den gennemsnitlige kassebeholdning beregnes som et gennemsnit af den konkrete beholdning de seneste 365 dage.

Måltal 2:

Kommunens disponible kassebeholdning skal som minimum være 50 mio. kr., og skal til enhver tid kunne dække de løbende betalinger.

Med disponibel kassebeholdning menes den likviditet, der er til rådighed – reel købekraft, når der er korrigeret for kortfristet gæld, overføres mellem årene og lignende.

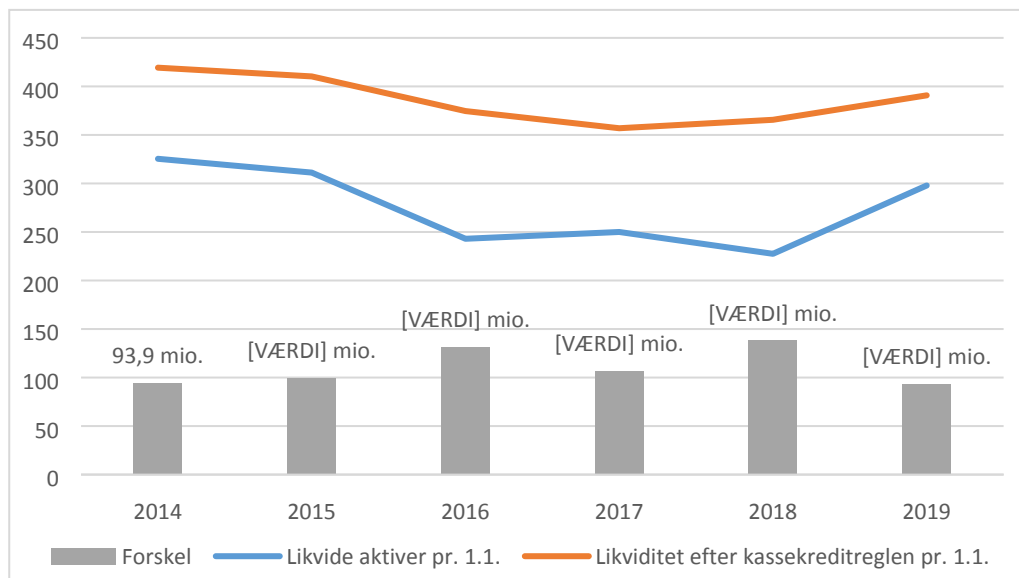
I praksis har det i en årrække været målet om minimum 50 mio. kr. i disponibel likviditet, som særligt har været i fokus i kommunen. I notatet gives en anbefaling til et fremtidigt likviditetsmål, som tager udgangspunkt i den gennemsnitlige disponible likviditet, og der gøres hermed op med en mangeårig tradition. Skiftet skal ses i lyset af, at den gennemsnitlige likviditet giver et mere reelt billede af kommunes kassebeholdning. Tilsvarende er det også den gennemsnitlige likviditet, som er i fokus hos KL og Social- og Indenrigsministeriet, når der måles på kommunernes likviditet.

I det følgende forklares årsagen til, at der anbefales et skifte i målsætning for likviditeten. Afslutningsvis gennemgås de likviditetsskøn, der blev anvendt i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2020, i relation til det nye mål.

Måltal for likviditet og betydningen heraf

Der har i budgetmæssige sammenhænge været mest fokus på måltal 2 om en disponibel likviditet på minimum 50 mio. kr. Den er blevet opgjort med udgangspunkt i ultimo beholdningen pr. 31.12. i det senest aktuelle regnskabsår og fratrukket de kendte økonomiske forpligtigelser. En udfordring ved brug af denne opgørelsesmetode er, at ultimo beholdningen ikke nødvendigvis giver et retvisende billede af den reelle likviditetsmæssige situation, men kan have en tendens til at undervurdere kommunens faktiske likviditet.

Nedenfor vises likviditeten opgjort efter henholdsvis kassekreditreglen og primo året. Værdien for 2019 er baseret på beholdningen pr. 31.12.2018.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal.

Det fremgår, at likviditeten opgjort efter kassekreditreglen ligger noget over primo beholdningen og forskellen varierer fra 93 til 138 mio. kr. Når primo beholdningen ligger markant under den gennemsnitlige beholdning skyldes det bl.a. tidspunktet for kontering af udgifter og indtægter. Fx er der primo måneden netop udbetalt lønninger, mens kommunernes 12-dels afregning fra staten falder på et andet tidspunkt. Disse forskelle udlignes der for, når likviditeten opgøres på baggrund af et gennemsnit for de seneste 12 måneder.

Ud over at den gennemsnitlige likviditet giver et mere reelt billede af kommunens likviditet, så er det også dette likviditetsmål som KL anbefalinger. Anbefalingen tager udgangspunkt i, at der skal være likviditet til 1,5 uges drift, svarende til 2,9 procent af de budgetterede bruttodrifts- og anlægsudgifter. Reglen stammer fra *"Lov om midlertidig binding af kommunernes og amtskommunernes overskudslikviditet og ændring af forskellige kommunaløkonomiske love"* og er fra kommunalreformens tid. Det svarer til at Assens Kommune skulle have en likviditet på ca. 88,4 mio. kr. eller ca. 2.130 kr. pr. indbygger.

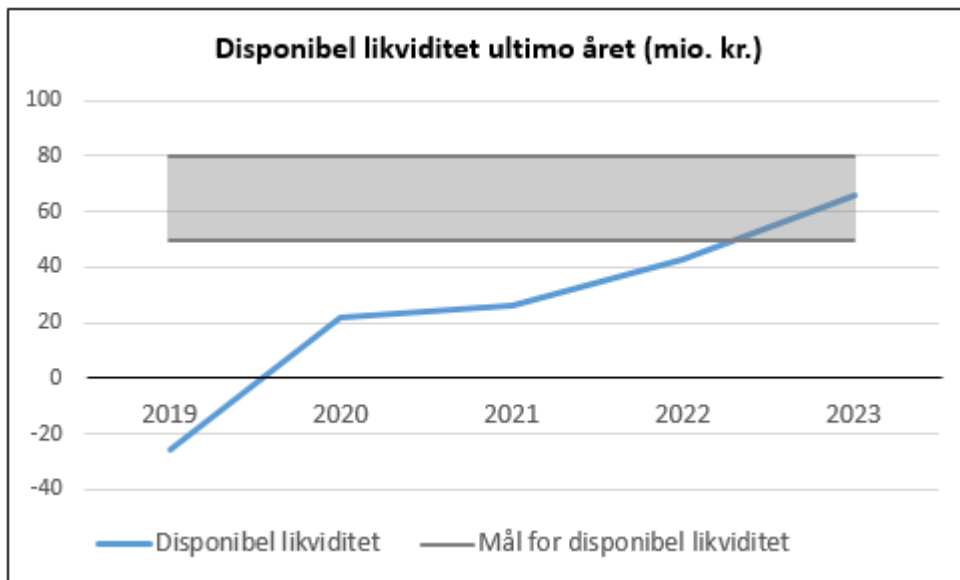
En nyere anbefaling fra KL's side er, at den gennemsnitlige likviditet skal være 3.000 kr. pr. indbygger. Det skal bl.a. ses i forhold til, at kommunerne efter kommunalreformen har fået væsentlig flere opgaver, og at usikkerheden om kommunernes finansielle forhold er steget de senere år. For Assens Kommune vil det svare til en gennemsnitlig likviditet på ca. 125 mio. kr. Altså noget over de 50 mio. kr. Så selv om likviditeten opgjort efter kassekreditreglen er noget bedre, er det også nødvendigt med et højere mål for likviditeten.

Det skal også nævnes, at den gennemsnitlige likviditet bruges af Social- og Indenrigsministeriet til at vurdere om en kommune skal sættes under administration. Kommuner, som har en negativ kassebeholdning efter denne opgørelsesmetode, bliver således sat under administration. Kommuner som har en gennemsnitlig kassebeholdning på ml. 0 og 1.000 kr. bliver kontaktet af Social- og Indenrigsministeriet.

Eftersom den gennemsnitlige likviditet er et mere anvendt begreb hos KL og Social- og Indenrigsministeriet, samt at den giver et mere reelt billede af kommunens kassebeholdning, foreslås det, at kommunen frem over har de 125 mio. kr. som mål for den gennemsnitlige likviditet. Ligesom det gamle mål foreslås det endvidere, at der skal være tale om en "disponibel likviditet". Det vil sige, at der skal tages hensyn til, at en del af likviditeten er disponeret (til leasingforpligtelser mv.) Målet er med andre ord, at den *gennemsnitlige disponible likviditet* er over 125 mio. kr.

Forventet udvikling i likviditeten ud fra det gamle og det nye mål

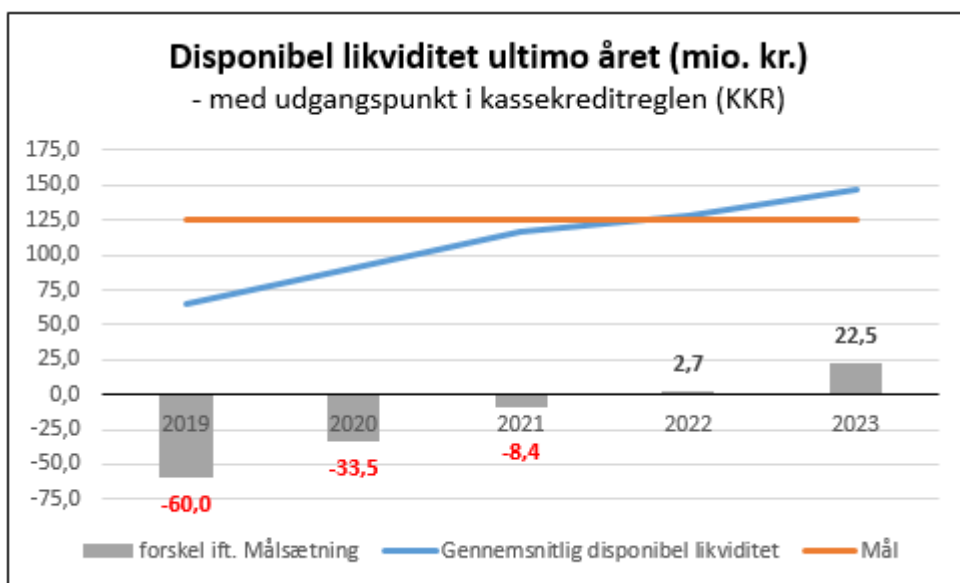
I forbindelse med budgetaftalen blev der taget udgangspunkt i ultimo beholdningen pr. 31.12.2018 på 297 mio. kr. korrigeret for de aktuelle forpligtigelser. Ud fra den gamle målsætning nås resultat om en disponibel likviditet på minimum 50 mio. kr. i 2023, som illustreret nedenfor.

Den disponible likviditet i 2023 er anslået til 65 mio. kr.

Hvis der derimod tages afsæt i en målsætning om en gennemsnitlig likviditet på 125 mio. kr. (når vi korrigerer for diverse forpligtigelser) fås et andet udgangspunkt.

Den gennemsnitlige kassebeholdning opgjort for 2019 var 390 mio. kr. Fratrækkes den del der er disponeret til anden side, svarende til ca. 325 mio. kr., fås en difference på 65 mio. kr. Der mangler dermed 60 mio. kr. for at nå målet på de 125 mio. kr.

Som illustreret nås målet ud fra denne opgørelsesmetode allerede i 2022. I 2023 ligger Assens Kommune 22,5 mio. kr. over målet. Samtidig illustrerer grafen, at Assens Kommune ikke har en forventet negativ disponibel likviditet på -25 mio. kr. primo 2020, som oplyst i forbindelse med budgetforhandlingerne, men derimod en gennemsnitlig disponibel likviditet på ca. 65 mio. kr.

Opsummerende betyder overgangen til det nye likviditetsmål, at udgangspunktet er ca. 100 mio. kr. bedre, jf. forskellen mellem likviditeten ultimo året og den gennemsnitlige likviditet i henhold til kassekreditreglen. Omvendt hæves målsætning om en disponibel likviditet fra 50 til 125 mio. kr. Dvs. en forskel på 75 mio. kr.

Det forhold, at den gennemsnitlige likviditet er ca. 100 mio. kr. bedre end ultimo beholdningen alt i mens målsætningen skal hæves med 75 mio. kr., giver en likviditetsmæssig forbedring på netto 25 mio. kr. Dette forhold er en medvirkende årsag til, at det nye mål for likviditeten realiseres 1 år tidligere end forudsat ved budgetaftalen for 2020.